

Plats: Lokal Olofström, Kommunhuset

Tid: 14:00 - 18:00

§ 117-139

Mötet ajourneras 14.30-14.45 samt 17.43-17.48.

Beslutande:**Ersättare för:**

Morgan Bengtsson (S)

Rolf Jönsson (C)

Ej närvarande från kl. 17.23 §
131-139. Bogdanka Sublja (S)
ersätter.

Tommy Holmgren (SD)

Pirjo Veteli (S)

Håkan Assarsson (S)

Ej närvarande från kl 17.28 (§
131-139) . Dan Orvegren (S)
ersätter § 131. Mari Bertilsson
(KD) ersätter § 132-139.

Ola Claesson (S)

Ingeborg Braun (S)

Malin Åman (C)

Roal Bencic (SD)

Max Nielsen (SD)

Patrik Krupa (M)

Torsten Cairenius (M)

Glenn Bengtsson (KD)

Tjänstgörande ersättare

Bogdanka Sublja (S) ersätter Rolf Jönsson (C) § 131-§139

Dan Orvegren (S) ersätter Håkan Assarsson § 131

Mari Bertilsson (KD) ersätter Håkan Assarsson § 132-139

Övriga deltagare:

Irène Robertsson, kommunchef

Matilda Frigård Danielsson, sekreterare

Patrik Håkansson, utbildningschef § 122-123

Pernilla Andersson, ekonom/administrativ chef §124

Johan Ny, ekonom § 124

Miroslav Milurovic, socialnämndens ordförande § 124

Annie Grönroos, beredskaps- och trygghetssamordnare § 125

Patrik Gerdovci, planarkitekt § 126

Öjvind Hatt, samhällsutvecklingschef § 126, § 129

Adnan Samardzic, kvalitets- och säkerhetsskyddschef § 128

Oskar Sandberg, planarkitekt § 129

Christina Ivarsson, kostchef § 130-132
Robert Andersson (SD), kallad ersättare
Alfred Appelros (M), kallad ersättare

Sekreterare: *Elektronisk underskrift*
Matilda Frigård Danielsson

Ordförande: *Elektronisk underskrift*
Morgan Bengtsson

Justerande: *Elektronisk underskrift*
Max Nielsen

Elektronisk underskrift

Anslagsbevis: Protokollet justeras elektroniskt och anslås på Olofströms kommuns digitala anslagstavla.

Kommunstyrelsen

KS § 125/2025

KS 2025/1344

§ 125/2025 Promemoria - Ett höjt bidrag vid återvandringKommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslutar om nedanstående yttrande av promemorian "Ett höjt bidrag vid återvandring".

Yrkanden

Patrik Krupa (M) med stöd av Tommy Holmgren (SD) och KD yrkar avslag till förvaltningens förslag och ge att alla punkter i regeringens förslag ska tillstyrkas.

Ärendegång

Ordföranden ställer liggande förslag mot Patrik Krupa (M) med stöd av Tommy Holmgrens (SD) och KD yrkande mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt liggande förslag.

Omröstning

Omröstning begärs och genomförs enligt nedan resultat med 7 JA-röster och 6 NEJ-röster. Kommunstyrelsen beslutar därmed efter liggande förslag.

JA-röst för liggande förslag till beslut.

NEJ-röst för Patrik Krupas (M) med stöd av Tommy Holmgren (SD) samt Glenn Bengtsson (KD) yrkande.

	JA	NEJ
Morgan Bengtsson (S)	X	
Rolf Jönsson (C)	X	
Tommy Holmgren (SD)		X
Ingeborg Braun (S)	X	
Ola Claesson (S)	X	
Pirjo Veteli (S)	X	
Håkan Assarsson (S)	X	
Malin Åman (C)	X	
Roal Bencic (SD)		X
Max Nielsen (SD)		X

Kommunstyrelsen

KS § 125/2025

KS 2025/1344

Patrik Krupa (M)		X
Torsten Cairenius (M)		X
Glenn Bengtsson (KD)		X
	7	6

Ärendebeskrivning

Annie Grönroos, trygghets och beredskapssamordnare, redovisar i ärendet.

Olofströms kommun är en av remissinstanserna som har möjlighet att lämna synpunkter på förslagen i regeringens promemoria. Regeringen har i budgetpropositionen för 2025 aviserat att återvandringsbidraget ska höjas kraftigt, samtidigt som regelverket ska ses över för att motverka fusk och missbruk. Återvandringsbidraget föreslås uppgå till 350 000 kronor per person för de som har fyllt 18 år och 25 000 kronor för personer under 18 år, dock med högst 500 000 kronor för makar eller sambor samt med högst 600 000 kronor per familj. Syftet med förändringarna är att främja frivillig återvandring. Medel har därför avsatt från och med 2026.

Yttrande

Vi motsätter oss förslaget om ett höjt bidrag vid återvandring. Motsättningen grundas i att förslaget, i enlighet med utredningen (SOU 2024:53), bedöms vara otillräckligt motiverat med hänsyn till den omfattande risken för ogynnsamma effekter. Samtidigt tillstyrker kommunen att Migrationsverket fortsatt ska hantera ärenden om återvandringsbidrag. I övrigt har Olofströms kommun valt att belysa förslagets möjliga inverkan på de mänskliga rättigheterna och barnrätten.

Storlek på återvandringsbidraget (avsnitt 4.5)

Olofströms kommun avstyrker förslaget om ett höjt återvandringsbidrag. Det är anmärkningsvärt att förslaget om höjt återvandringsbidrag läggs fram, trots att den statliga utredningen (SOU 2024:53) presenterat att den möjliga nyttan inte bedöms tillräcklig stor för att motivera risktagandet som förslaget innebär. Ett höjt återvandringsbidrag kan bidra till en rad negativa konsekvenser för kommuner.

Det framgår tydligt i promemorian (avsnitt 7) att det inte går att förutse hur många eller vilka personer som kommer välja att återvandra. Det saknas empiriska belägg för en sådan bedömning, vilket medför osäkerhet kring hur förslaget i praktiken kommer att slå. Om antalet som väljer att återvandra är lågt, riskerar reformen att medföra höga kostnader utan att den önskade effekten uppnås. Det innebär att resurser kan komma att omfördelas från andra samhällsviktiga områden. Samtidigt kan förslaget innebära förlust av lokal arbetskraft och därtill minskade skatteintäkter för kommunen.

Kommunstyrelsen

KS § 125/2025

KS 2025/1344

Kommunens ekonomiska förutsättningar kan också påverkas genom en försvagad arbetsmarknad och minskad konsumtion, vilket i sin tur kan dämpa den lokala ekonomins tillväxt. Promemorian (avsnitt 7) poängterar att det inte går att uppskatta i vilken utsträckning en kommuns kostnader kan påverkas av ett höjt återvandringsbidrag. Därför föreslår vi att förslaget inte genomförs då det kan innebära oönskade effekter som missgynnar kommunen. Förslaget behöver utredas ytterligare med hänsyn till den rådande osäkerhet kring dess effekter, särskilt vad gäller konsekvenserna för kommunerna. Därutöver kan en ökning av antalet barnfamiljer som väljer att återvändra påverka den långsiktiga befolkningstillväxten negativt, vilket i sin tur kan få konsekvenser för kommunens framtida samhällsutveckling.

En annan viktig aspekt är att ett höjt bidrag för återvandring riskerar medföra negativ påverkan för integrationen i samhället. Utredningen (SOU 2024:53) menar att det kan skapa en känsla hos invandraren om att vara oönskad i Sverige, vilket i sin tur kan leda till socialt utanförskap och motsättningar mellan grupper. Här står kommunen först i linjen vad gäller att hantera polarisering och sociala klyftor. Utredningen (SOU 2024:53) framhåller vidare att det här kan leda till högre brottslighet samt lägre arbetskraftsdeltagande, vilket har direkt ogynnsam effekt för kommunens verksamheter och resurser. Den ökade risken för fusk, missbruk och felaktiga utbetalningar som det står om i promemorian, är ytterligare en belastning. I sin helhet kan reformen om höjt återvandringsbidrag potentiellt skada tilliten och respekten för välfärdsstaten och samhället.

Ansökan om återvandringsbidrag (avsnitt 4.6)

Olofströms kommun tillstyrker att ansökan om återvandringsbidrag ska fortsatt ges till Migrationsverket och att Migrationsverket hanterar ärenden om beslut för återvandringsbidrag. Detta då det ligger inom myndighetens ansvarsområde.

De mänskliga rättigheterna & barnrätten

Olofström kommun vill uttrycka sin oro över att förslaget om ett höjt återvandringsbidrag, tillsammans med det föreslagna brytdatumet den 12 september 2024, kan få konsekvenser för de mänskliga rättigheterna och barnrätten. En avgränsning i form av ett datum kan strida mot principen om likabehandling, då personer i likartade situationer behandlas olika utan objektivt motiverande skäl kopplade till deras individuella omständigheter. Vi ser även en risk att ett villkorat återvandringsbidrag kan begränsa individens mänskliga rättighet att fritt röra sig och återvända till sitt hemland. Att ekonomiskt styra eller selektivt villkora denna rättighet kan därmed innebära ett otillbörligt ingrepp i de mänskliga rättigheterna.

Promemorian (avsnitt 7) menar att ett höjt återvandringsbidrag kan leda till att det uppstår ökade påtryckningar inom familjer som resulterar i att endast en förälder lämnar landet utan sin familj, eller att hela familjen återvandrar mot någons vilja. Det kan leda till att en förälder ensam får försörjningsansvar för hela familjen, vilket innebär en stor påfrestning. Dessutom kan barn drabbas av brutna sociala kontakter, miljöombyte samt förlorad skolgång. Det här kan få konsekvenser för barnets välmående och känsla av sammanhang, vilket påverkar deras psykiska och

Kommunstyrelsen

KS § 125/2025

KS 2025/1344

emotionella utveckling negativt. Förslaget riskerar således att barnets bästa och rätt till delaktighet enligt barnkonventionen åsidosätts.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse
- Promemorian "Ett höjt bidrag vid återvandring"
- SOU 2024:53

Beslutet skickas till

Remissvar lämnas per e-post till ju.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till ju.L7@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Ju2025 / 00949 och remissinsatsens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Kvalitets- och säkerhetsskyddschef A.S

Beredskaps- och trygghetssamordnare A.G

Beredskaps - och integrationssamordnare J.E

OLOFSTRÖMS
KOMMUN

Kommunstyrelsen

KS § 125/2025

Protokoll

Sammanträdesdatum
2025-06-10

7(7)

KS 2025/1344